

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/114/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3721010991
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3721010991.4

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Michala Antalu a JUDr. Jozefa Janíka na verejnom zasadnutí konanom dňa 19. januára 2023 prejednal odvolania obžalovanej ml. L. Y., nar. XX.XX.XXXX v G. J., trvale bytom G. J., obžalovanej ml. X. J., nar. XX.XX.XXXX v G. J., trvale bytom G. J., C. XXX/X, a jej zákonnej zástupkyne X. Y., ktoré podali proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T/93/2021 zo dňa 10.05.2022 a taktó jednomyselne

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolania obžalovanej ml. L. Y., obžalovanej ml. X. J. a jej zákonnej zástupkyne X. Y. zamietajú, pretože nie sú dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom súdu prvého stupňa boli obžalovaní ml. L. Y., ml. X. J. (ďalej aj „obžalované“) a ml. S. I. uznaní vinnými zo zločinu lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 188 ods. 1 Tr. zák., pretože dňa 06.07.2019 približne o 18:00 hod. pri budove bývalého Y. C. v G. J. obžalovaná 1/ mladistvá L. Y. a obžalovaná 2/ mladistvá X. J. oslovili O. D., ktorého sa po krátkom rozhovore spýtali, či má pri sebe peniaze a po tom, ako im uviedol, že má pri sebe 40,- eur, sa dohodli, že si kúpia nejaký alkohol a spolu išli na čerpaciu stanicu Slovnaft na Ulici D. G. v G. J., kde O. D. kúpil fľašu vodky, následne obžalovaná 1/ mladistvá L. Y. a obžalovaná 2/ mladistvá X. J. navrhli, že vodku vypijú v lesíku, ktorý sa nachádza v G. J. na sídlisku Y., oproti A. D. Q., za basketbalovým ihriskom, s čím O. D. súhlasil a spoločne prišli na odľahlé miesto v lesíku, kde ich už čakal obžalovaný 3/ mladistvý S. I. spolu s ďalšími tromi nestotožnenými osobami, ktoré obžalovaná 1/ mladistvá L. Y. a obžalovaná 2/ mladistvá X. J. poznali, následne všetci spoločne pili vodku, ktorú priniesol O. D. a keď sa približne po dvadsiatich minútach O. D. postavil, tak sa postavili aj obžalovaný 3/ mladistvý S. I. a ostatní muži, ktorí sa od O. D. vzdialili a potom ako niekto z nich povedal „ideme na to“, fyzicky napadli O. D. tak, že najskôr ho obžalovaný 3/ mladistvý S. I. silno udrel zozadu do hlavy, následkom čoho sa O. D. otočil, kedy dostal druhú ranu priamo do tváre, následkom čoho spadol na zem, kde opäť dostal úder do tváre, potom ho ležiaceho na boku bili po hlave, pričom si pred ich údermi rukami kryl hlavu, keď ho prestali biť a on nehybne ležal na zemi, pristúpili k nemu obžalovaná 1/ mladistvá L. Y. a obžalovaná 2/ mladistvá X. J., prehľadávali mu vrecká na nohavičiach a z ľavého vrecka nohavíc mu zobrali mobilný telefón značky Huawei, nezisteného IMEI, bielej farby v hodnote 5,05 eur, škatuľku cigariet značky Mars v hodnote 3,40 eur a z pravého vrecka nohavíc mu zobrali finančnú hotovosť vo výške 20,- eur, následne všetci traja obžalovaní spolu s ďalšími nestotožnenými osobami odišli na neznáme miesto a O. D. nechali ležať na mieste činu, čím poškodenému O. D. spôsobili pomliaždenie stredovej časti tváre s odreninami, opuchom hornej pery úst a zlomením kostí nosa s nevýrazným posunom kostných úlomkov, ktoré zranenia si vyžadovali pracovnú neschopnosť v trvaní do 14 dní, počas ktorých bol obmedzený v bežnom spôsobe života, najmä bolestivosťou zranenia, nutnosťou zachovávať kľudový režim, prijímať kašovitú potravu, nemožnosťou smrkať, ani kýchať a zvýraznením bolesti pri pohyboch spojených s predklonením hlavy a krádežou vecí a finančnej hotovosti mu spôsobili škodu v celkovej výške 28,45 eur.

Obžalovaná ml. L. Y. bola za to odsúdená podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3 a § 117 ods. 1 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, výkon ktorého jej bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) a § 119 ods. 1 Tr. zák. podmienične odložený na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov.

Obžalovaná ml. X. J. bola za to odsúdená podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 a § 117 ods. 1 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, výkon ktorého jej bol taktiež podľa § 49 ods. 1 písm. a) a § 119 ods. 1 Tr. zák. podmienične odložený na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote obžalovaná ml. L. Y., obžalovaná ml. X. J. a jej zákonná zástupkyňa X. Y. odvolania. Obžalovaná ml. L. Y. podala odvolanie písomne. Naopak obžalovaná ml. X. J. a aj jej zákonná zástupkyňa X. Y. zahlásili svoje odvolania ihneď po vyhlásení napadnutého rozsudku, a to priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní. Napokon v prípade obžalovaného ml. S. I. tento rozsudok nadobudol vo všetkých jeho výrokoch právoplatnosť dňa 10.05.2022.

V písomných dôvodoch odvolaní obžalované prostredníctvom obhajcu uviedli, že predmetný fyzický útok bol spontánny, prípadne len z (výpovedí všetkých vypočutých okrem poškodeného) dôvodu, že poškodený mal obťažovať obžalovanú ml. X. J.. Je zrejmé, že dňa 06.07.2019 približne o 18:00 hod. došlo k fyzickému útoku na poškodeného a k odcudzeniu jeho mobilného telefónu aj finančnej hotovosti, t.j. ku škode vo výške 28,45 €, avšak nepovažujú právnu kvalifikáciu stíhaného skutku ako trestný čin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. za správnu. Podľa ich názoru ide o dva trestné činy, ktoré mali po sebe časovo bezprostredne nasledovať, no chýba im jednotiaci úmysel pre lúpež. Poukázali ďalej na to, že výpoveď svedkyne D. C. podstatným spôsobom potvrdzuje, že napadnutie poškodeného nijakým spôsobom nesúviselo s tým, čo sa dialo ďalej. K tomu, čo uvádzala táto svedkyňa o prehľadávaní poškodeného obžalovanými ďalej uviedli, že priamo nepotvrdila odcudzenie peňazí a nie je preukázané, že predmetný mobil si niektorá z obžalovaných vôbec prisvojila. Čo sa týka poškodeného, vnímanie reality popri údere do hlavy, psychikom strese, ktorý zaručene prežíval, no aj s hladinou alkoholu v krvi vo výške 2,6 promile (1,25 mg/l vydychovaného vzduchu) bolo určite modifikované. Najprv totiž uvádzal dve dievčatá pri prehľadávaní, potom pripustil aj jedno, tvrdil, že bol v bezvedomí, no v lekárskej správe je uvedené, že v bezvedomí nebol. A na hlavnom pojednávaní sa nezúčastnil, jeho výpoveď bola len prečítaná. Na záver zopakovali, že v predmetnom skutkovom priebehu sa dostatočne nepreukázala ich príprava, koordinácia a aj premyslenie lúpeže, ako to dôvodí súd prvého stupňa. Navrhli preto, aby ich odvolací súd oslobodil spod obžaloby prokurátorky.

Zákonná zástupkyňa obžalovanej ml. X. J. - X. Y. svoje odvolanie do konania verejného zasadnutia bližšie písomne neodôvodnila.

Verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaných, ktoré boli o jeho termíne riadne a včas upovedomené a boli zároveň poučené o možnosti konania verejného zasadnutia bez ich prítomnosti (§ 293 ods. 5 Tr. por.). Navyiac obžalované výslovne písomne požiadali odvolací súd, aby sa verejné zasadnutie konalo v ich neprítomnosti.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaniach v konečnom návrhu:

- prítomná prokurátorka krajskej prokuratúry uviedla, že napadnutý rozsudok považuje za správny a zákonný čo sa týka právnej kvalifikácie skutku, ako aj uložených trestov obžalovaným; tiež považovala za správny aj procesný postup súdu prvého stupňa, a preto navrhla, aby odvolací súd odvolania obžalovaných podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol,
- obhajca obžalovaných naopak zotrval na konečnom návrhu uvedenom v písomných dôvodoch odvolania a navrhol, aby boli obžalované oslobodené spod obžaloby pre spáchanie trestného činu právne kvalifikovaného ako lúpež.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolania obžalovanej ml. L. Y., obžalovanej ml. X. J. a ani jej zákonnej zástupkyne X. Y. nie sú dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaniach vytykaná žiadna chyba a ani odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

*** K výroku o vine ***

Odvolací súd v rámci svojej prieskumnej povinnosti vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu posudzovaného trestného činu zistil, že napadnutý rozsudok je výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo v súlade s Trestným poriadkom a v ktorom nedošlo k žiadnym podstatným chybám, ktoré by mohli mať zásadný vplyv na objasnenie skutkového stavu veci. Súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní dokazovanie vykonaním všetkých dostupných a k veci relevantných dôkazov v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové, ale i právne závery, pričom pri hodnotení dôkazov postupoval dôsledne podľa § 2 ods. 2 Tr. por., teda hodnotil ich na základe svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu, jednotlivo i v ich súhrne, bez ohľadu na to, kto ich zadovážil, a dospel k logicky správnym a odôvodneným skutkovým zisteniam, ktoré v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. aj podrobne a vecne správne i presvedčivo odôvodnil.

Skutočnosť, že sa obžalované nestotožňujú so skutkovými či právnymi závermi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, nemôže sama osebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa. Je potrebné uviesť, že súd prvého stupňa v písomnom vyhotovení napadnutého rozsudku (na strane 9. napadnutého rozsudku) podrobne rozviedol dôkazy, ktoré usvedčujú obžalované zo spáchania stíhaného skutku, správne vyhodnotil i prípravné konanie, ktoré predchádzalo podaniu obžaloby a jeho správne skutkové a právne závery vo vzťahu k uznanej vine majú dostatočný skutkový základ v riadne vykonanom dokazovaní, vrátane záveru o naplnení subjektívnej, ako aj objektívnej stránky zločinu lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 188 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa obžalované dopustili v priamom úmysle v zmysle § 15 písm. a) Tr. zák., t.j. chceli spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť záujem chránený týmto zákonom.

Odvolací súd tiež pripomína, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu a pri existencii vysoko kvalifikovaného rozhodnutia súdu prvého stupňa je nadriadenému súdu daná možnosť len v podrobnostiach poukázať na dôvody, na ktorých súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie.

Odvolací súd k tomu dodáva nasledovné:

Nosným usvedčujúcim dôkazom o vine obžalovaných bola výpoveď poškodeného O. D. z prípravného konania, ktorá bola síce na hlavnom pojednávaní pre jeho neznámy pobyt len prečítaná postupom podľa § 263 ods. 3 písm. a) Tr. por., ale v prípravnom konaní bola urobená kontradiktórnym spôsobom (na jeho výsluchu sa totiž zúčastnil obhajca obžalovaných).

Poškodený konkrétne vypovedal, že ho fyzicky napadli traja chalani, ktorí predtým sa dohadovali („ideme na to“). Po takomto fyzickom útoku na jeho osobu, po ktorom zostal ležať na zemi, ho ihneď začali šacovať obžalované a zobrali mu mobilný telefón, peniaze a cigarety. Pritom poškodený o takomto priebehu skutkového deja v predmetnej trestnej veci vypovedal ako prvý a až následne o tom vypovedala a jeho verziu v podstate potvrdila aj svedkyňa D. C.. Poškodený vypovedal taktiež o tom, že obžalované a títo traja chalani sa navzájom poznali, rozprávali sa medzi sebou a potom aj spoločne odišli z miesta činu, pri odchode z miesta činu sa čakali. Na miesto činu ho predtým dovedli obžalované a títo traja chalani tam už vtedy boli. Pritom obžalované boli jednak vyzývavo oblečené, ako aj vedeli, aké konkrétne veci má poškodený pri sebe.

Odvolací súd ďalej uvádza, že pri zločine lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. konanie páchatel'a (objektívna stránka) spočíva v použití násilia či hrozby násilím ako prostriedku na prekonanie kladeného alebo očakávaného odporu poškodeného. Trestný čin je spáchaný násilím, ak páchatel' na jeho spáchanie použije fyzické násilie proti telesnej integrite inej osoby, alebo ak je spáchaný na osobe, ktorú páchatel' uviedol do stavu bezbrannosti ľstou, alebo ak páchatel' použil násilie proti veci iného. Z tohto hľadiska spravidla ide o prekonanie či zamedzenie kladenému alebo očakávanému odporu. Násilie musí byť prostriedkom nátlaku na vôľu napadnutého. Násilie je prostriedkom na zmocnenie sa cudzej veci, a preto musí predchádzať zmocneniu sa veci. Pritom zmocnením sa veci treba rozumieť, že páchatel' si zjedná možnosť s vecou nakladať s vylúčením toho, kto ju mal dosiaľ vo svojej moci.

Objektívnym znakom spolupáchateľstva je naplnenie všetkých náležitostí činu uvedeného v príslušnom ustanovení osobitnej časti Trestného zákona spoločným konaním, ktoré môže byť súčasné či postupné. Medzi spolupáchateľmi je výslovne alebo konkludentne rozdelené naplnenie objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu, najmä konania, pričom je možné, že každý vykoná konanie, ktoré by samo osebe bolo trestným činom, alebo je možné, že si úlohy rozdelia tak, že ich aktivita iba vo svojom súhrne vyvolá naplnenie všetkých znakov trestného činu. Nevyžaduje sa pritom, aby konanie spolupáchateľov bolo rovnocennej povahy a preto stačí, ak trestná činnosť vo svojom súhrne predstavuje konanie napĺňajúce príslušné ustanovenie Trestného zákona.

Aj zo súdnej praxe vyplýva, že pri spolupáchateľstve nie je rozhodujúce, či každý z páchatel'ov použil násilie, lebo konkrétnu účasť na lúpeži si môžu spolupáchatelia rozdeliť (k tomu porovnaj R 67/1971). Ako formu spolupáchateľstva posudzuje súdna prax aj konanie spoločníkov, ktorí obeť vylákajú na opustené miesto - tzv. volavka (k tomu porovnaj R 1/1980, Rč 6/1993 a Rč 23/1994).

Spoločné konanie teda môže prebiehať nielen súčasne, ale i postupne, pokiaľ na seba časovo nadväzuje. O spoločné konanie ide aj vtedy, ak konanie každého zo spolupáchateľov je aspoň článkom reťaze a jednotlivé činnosti (čiastkové konania spolupáchateľov) smerujú k priamemu vykonaniu trestného činu a len vo svojom celku tvoria jeho skutkovú podstatu a pôsobia súčasne (k tomu porovnaj tiež R 15/1967, R 36/1973, Rč 49/2009-I.).

Zo súdnej praxe napokon vyplýva, že spolupáchateľom na trestnom čine lúpeže je aj ten, kto sa sám nedopúšťa násilia, ale koná tak, aby našiel cudziu vec, ktorej sa chce spolu s ostatnými páchatel'mi zmocniť (Rč 18/1994).

Súd prvého stupňa postupoval procesne správne a vzhľadom na ním vykonané dôkazy na hlavnom pojednávaní odvolací súd nemal žiadne pochybnosti o priebehu obžalovanými spochybňovaného skutkového deja premietnutého do skutkovej vety výroku o vine uvedeného v napadnutom rozsudku.

Zo správne vykonaného dokazovania zo strany súdu prvého stupňa, ktoré sa premietlo do skutkovej vety výroku o vine napadnutého rozsudku, preto nepochybne vyplynulo, že obžalované ml. L. Y. a ml. X. J., s už odsúdeným ml. S. I., spoločným konaním proti inému použili násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci.

*** K výrokom o trestoch ***

Odvolací súd preskúmaním výrokov o trestoch zistil, že súdom prvého stupňa uložené podmienené tresty odňatia slobody obidvom ml. obžalovaným sú primerané i spravodlivé. Súd prvého stupňa uloženie týchto trestov v súlade so zákonnými ustanoveniami uvedenými vo výrokovej časti napadnutého rozsudku riadne aj presvedčivo odôvodnil. Pri určovaní druhu a výmery trestov dôsledne prihliadol na všetky zásady uvedené v ustanovení § 34 Tr. zák., najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce alebo poľahčujúce okolnosti, osoby obžalovaných, ich pomery a možnosti ich nápravy.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné na splnenie účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. na obžalované vplývať práve týmto druhom trestu, pričom jeho výmeru súd prvého stupňa určil na samej dolnej hranici upravenej trestnej sadzby podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 117 ods. 1 Tr. zák. (teda 18 mesiacov). Ako primerané sa z tohto pohľadu javilo odvolaciemu súdu aj určenie skúšobnej doby na 18 mesiacov, teda pri spodnej hranici zákonného rozpätia (1 až 3 roky).

Preto súdom prvého stupňa uložené podmienené tresty odňatia slobody obžalovaným zodpovedajú zákonným kritériám (§ 34 Tr. zák.), pričom dostatočne vyjadrujú i morálne odsúdenie ich protiprávneho konania spoločnosťou. Takto uložené tresty napokon dostatočne zohľadňujú aj to, že konanie obžalovaných prispelo k vzniku trestnoprávne relevantného následku v rovnakej miere - § 34 ods. 5 písm. a) Tr. zák.

Uložené tresty budú vplývať na obžalované, aby počas plynutia skúšobnej doby viedli riadny život (predovšetkým nedopúšťali sa akýchkoľvek trestných činov alebo priestupkov). Negatívne konštatovanie

tejto skutočnosti (neosvedčenie sa v skúšobnej dobe) by znamenalo, že obžalované by si tresty odňatia slobody, ktorých výkon im bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu, museli aj vykonať.

Z takto rozvedených dôvodov preto odvolací súd odvolania obžalovanej ml. L. Y., obžalovanej ml. X. J. a jej zákonnej zástupkyne X. podľa § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.